Sporcular?n Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kayg?s? Ölçe?i (SYTKYKÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporcular?n Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kayg?s? Ölçe?i (SYTKYKÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31028

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sporcular?n Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kayg?s? Ölçe?i (SYTKYKÖ), COVID-19 pandemisi döneminde sporcular?n yeni tip koronavirüse yakalanma endi?elerini ölçmek amac?yla Gönül Tekkur?un Demir ve arkada?lar? taraf?ndan geli?tirilmi? spesifik bir psikometrik araçt?r. Ölçek, 16 maddeden ve iki temel alt boyuttan olu?maktad?r: **Bireysel Kayg? (BK)** ve **Sosyal Kayg? (SK)**. Ölçek, sporcular?n hem ki?isel sa?l?klar?na hem de sosyal ya?amlar?na yönelik enfeksiyon riskinden kaynaklanan kayg? düzeylerini 5'li Likert tipi derecelendirme format?nda de?erlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

COVID-19, Sporcu, Kayg?, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Bireysel Kayg?, Sosyal Kayg?, Spor Psikolojisi

Yazarlar

Gönül TEKKUR?UN DEM?R, H. ?brahim Cicio?lu, Ercan Levent ?lhan

Amaç

Ölçe?in temel amac?, sporcular?n antrenman, müsabaka ortamlar? ve günlük ya?am aktiviteleri s?ras?nda Yeni Tip Koronavirüs (COVID-19) enfeksiyonuna yakalanma ihtimaline kar?? duyduklar? spesifik kayg? düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemektir. Bu araç, pandemi döneminde sporcu ruh sa?l???n? ve performans?n? etkileyebilecek bu özel kayg? faktörlerini bilimsel olarak incelemeye olanak tan?yarak spor psikolojisi alan?ndaki literatüre katk? sa?lam??t?r.

SYTKYKÖ, özellikle profesyonel sporcular?n ve amatör sporcular?n kayg? tepkilerini standart bir ölçüm arac?yla saptayarak, gerekli psikolojik destek ve müdahale programlar?n?n planlanmas? için önemli veriler sunmay? hedeflemektedir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, sporcular?n ya?ad??? kayg?n?n yap?sal boyutlar?n? ortaya koymu?tur.

Yap?

SYTKYKÖ, COVID-19'a yakalanma ile ilgili kayg?y? iki faktörlü bir yap? alt?nda incelemektedir. Bu yap?, sporcular?n kayg? deneyimlerini iki farkl? boyutta ele almaktad?r:

Bireysel Kayg? (BK): Bu alt boyut, bireyin hastal??a yakalanma sonucunda ki?isel yeterlili?ine, sa?l???na ve ya?am?n? sürdürme yetene?ine yönelik endi?elerini kapsar (Örnek madde: "Yeni tip koronavirüse yakalan?rsam kendi ihtiyaçlar?m? kar??layamam diye endi?elenirim."). Bu faktör 11

ARABPSYCHOLOGY.COM

maddeden olu?maktad?r.
Sosyal Kayg? (SK): Bu alt boyut ise, hastal???n bula?ma riskinden dolay? sosyal etkile?imden kaç?nma, d??ar? ç?kmaktan sak?nma veya toplumsal bask? endi?elerini ölçer (Örnek madde: "Yeni tip koronavirüs bula?acak diye d??ar? ç?kmaktan sak?n?r?m."). Bu faktör 5 maddeden olu?maktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?i, **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak test edilmi? ve iki faktörlü yap?n?n model uyumu incelenmi?tir. DFA sonucunda elde edilen uyum indeksleri, modelin veri ile iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir. Elde edilen uyum indeksleri ?unlard?r: $\chi 2/sd=1,87$ (dü?ük de?er iyi uyumu gösterir), RMSEA=,08 (kabul edilebilir düzey), PGFI=,62, PNFI=,80, GFI=,92, AGFI=,90, IFI=,97, NFI=,95 ve CFI=,97 (yüksek de?erler iyi uyumu gösterir).

Ayr?ca, yak?nsak geçerlili?in bir göstergesi olarak faktörlerin Ortalama Aç?klanan Varyans (AVE) ve Bile?ik Güvenirlik (CR) de?erleri incelenmi?tir. Bireysel Kayg? faktörünün AVE de?eri ,52 (kabul edilebilir s?n?r olan 0.50'nin üzerindedir) olup CR katsay?s? ,92'dir. Sosyalle?me Kayg?s? faktörünün AVE de?eri ,58 olup CR katsay?s? ,87'dir. Bu sonuçlar, ölçe?in yap?sal olarak geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

SYTKYKÖ'nün güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Hem alt boyutlar hem de toplam puan için yüksek düzeyde iç tutarl?l?k tespit edilmi?tir. Elde edilen güvenirlik katsay?lar? ?unlard?r:

Bireysel Kayg? (BK) faktörünün iç tutarl?l?k katsay?s?: **,90**
Sosyal Kayg? (SK) faktörünün iç tutarl?l?k katsay?s?: **,84**
SYTKYKÖ toplam puan?n?n iç tutarl?k katsay?s?: **,92**

Bu yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in güvenirli?inin yüksek oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, ara?t?rmac?lar taraf?ndan teorik beklentiler do?rultusunda belirlenmi? ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in toplam 16 madde ile iki faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu do?rulam??t?r. Bu iki faktör (Bireysel Kayg? ve Sosyal Kayg?), sporcular?n COVID-19 kayg?s?n? farkl? ve ba??ms?z yönlerden aç?klad???n? göstermektedir. Elde edilen uyum indeksleri (özellikle CFI ve NFI de?erleri) iki faktörlü modelin yap?sal olarak sa?lam oldu?unu kan?tlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 5'li Likert (1=Hiç Kat?lm?yorum - 5=Tamamen Kat?l?yorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Sporcular

Age Group: Belirtilmemi?tir (Çal??ma sporcularla yap?lm??t?r.)

Population Details: Aktif sporcular

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i

Anahtar Kelimeler

COVID-19 Kayg?s?, Sporcu Ruh Sa?l???, Psikometrik Özellikler, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Bireysel Kayg?, Sosyal Kayg?, Pandemi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir

Affiliation Email addresses: gonultekkursun@hotmail.com

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda yay?mlanan geçerlik ve güvenirlik çal??mas?yla literatüre kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Gönül TEKKUR?UN DEM?R ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için izin al?nmas? önerilir. Kullan?m ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Tekkur?un Demir, G., Cicio?lu, H. ?., & ?lhan, E. L. (2020). Anxiety of Catching the Novel Coronavirus (Covid-19) Scale (ACNCS): Validity and reliability study. *Journal of Human Sciences, 17*(2), 458-468. https://doi.org/10.14687/jhs.v17i2.5988

Ek Bilgi: Çal??man?n tam metin ba?lant?s?: j-humansciences.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: sporcularin-yeni-tip-koronaviruse-covid-19-yakalanma-kaygisi-olcegi-sytkyko-toad.pdf

Sporcular?n Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kayg?s? Ölçe?i (SYTKYKÖ) Maddeleri

Ölçek 16 madde ve 2 alt boyuttan olu?maktad?r.

Bireysel Kayg? (BK) (11 madde): Yeni tip koronavirüse yakalan?rsam kendi ihtiyaçlar?m? kar??layamam diye endi?elenirim.

Sosyal Kayg? (SK) (5 madde): Yeni tip koronavirüs bula?acak diye d??ar? ç?kmaktan sak?n?r?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM